

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu ese de dōne ori pre septemana: Duminică și Joi'a. — Prenumeratiunea se face în Sabiiu la expeditiua foiei pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditiua. Pretiulu pnenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 21 ANULU XXI.

Sabiiu, in 15/27 Martiu 1873.

tru celelalte pârți ale Transilvaniei s pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

pre patrariulu alu doilea (Aprilu—Iuniu) alu anului 1873. — Pretiulu abonamentului pre 1/2 de anu e:

Pentru Sabiiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Tranni'a și Monarchi'a austro-unguresca 2 fl. v. v.

Pentru Romani'a și strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardia cu trimiteria prenumeratiunilor.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postali, (Posta-Utalyany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editoru „Telegrafulu Romanu“ in Sabiiu.

Deputati alesi la Sinodulu archidiece-sanu.

In cerculu alu XI P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau P o p e a eventualmente P. prot. Ios. B a r a c u; in alu IV P. Archim. si vic. ep. Nicolau P o p e a (dupla); In I P. prot. Ioann H a n i a; in alu doilea P. prot. I. P o p e s c u; in alu XII P. prot. I. M e t i a n u; in alu VII P. prot. P. T r o m b i t a s i u; in alu VI P. prof. Dr. Il. P u s c a r i u; in alu XIII P. archid. N. F r a t e s i u; in alu XIV P. adm. prot. N. F o d o r e a n u.

Ordinatieune circularia

a ministrului de instructiune către autoritatile superioare a tuturor confessiunilor.

Intre factorii, carii voru face odata natiunea si patri'a mare si fericita, e celu dintai si mai insemnatu instructiunea publica. Radicarea generale a binelui comunu aterna dela o dezvoltare rapede si fericita a instructiunei.

In acesta convictione si petrusu de insufletire patriotica amu intratu in postulu ministerialu, spre a presta acestei cause importante, pre catu numai se pote servilie multe si folositorie.

Si tocm'a pentru acesta prim'a mea ingrigire la intrarea in postulu meu fu, a studia starea instructiunei publice si mai cu deosebire a scoleloru poporali si m'amu convinsu din studiile de pana acum despre aceea, ca s'au desteptatu in natiune dorintia pentru dezvoltarea si promovarea instructiunei poporului si ca nesuinta ca'tra tient'a propusa in acesta directiune a devenitu o dorintia generale si ferbinte.

De alta parte m'amu convinsu inse si despre aceea, ca intre nenumeratele greutati fisice si morali, cari impedeaza dezvoltarea instructiunei poporului, a reaparutu si esista in sinulu confessiuniloru locutiorie in patria unu impedecamentu basatu pre o neintelegere, care impedeaza mai alesu dezvoltarea naturala si prosperarea instructiunei poporului in gradulu supremu; acestu impedecamentu provine din credintia si din presupunerea, ca si candu ministrulu de cultu si instructiune aru voi a lua scolele confessionali din manile bisericiloru, care le sustienu, spre a le preface in scoli simultane comunale si ca candu aru avea intentiunea a re-

stringe activitatea si influinta confessionala, oare lucra pre acestu terenu inca din tempuri vechi, mai intaiu intre margini mai anguste, si mai pre urma a o nimici cu totul.

Acesta presupunere au produsu in acesta directiune continuu nu numai gelosia confessionala, ci si unu zelu alu autoritatiloru si corporatiuniloru bisericesci, carele este mai mare de cum suntu puterile lor morale si materiale, conformu carui zelu sustienu cu pasiune astfelu de scole poporali, pre cari nici intr'unu venitoriu mai indepartatu nu potu spera a le aduce in o stare buna prescisa de lege.

Consecinti'a acestei tieneri strinse la scolele lor, carea provine din zelulu confessiuniloru, e inse, ca ele din cauza ca medilocele materiali nu corespundu cu nobilita si moral'a lor intentiune, nu suntu in stare a impartasi unu numeru insemnatu din credinciosii concreditiu ingrigirei lor cu binefacerile unei instructiuni, precum o prescrie legea si ca prin acesta atari individi ai bisericiloru suntu perduti atatu pentru sine, pentru bisericu, catu si pentru natiune si ei apoi inceta de a fi nisce factori cari sa servesca spre inaintarea binelui privatu si celui publicu.

Sum convinsu ca acestu zelu nesuitoriu spre sustinerea bisericiloru nu-si pote prefige, si nu-si va prefige o astfelu de tienta.

Candu inse 'mi esprimu acesta convingere fatia cu confessiunile dorescu a va mulcomi atatu pre . . . vōstre, catu si pre autoritatile bisericesci ce stau sub conducerea . . . vōstre cu aceea, ca ministeriulu de instructiune nu voiesce si ca nu e scopulu meu, a preface in scole comunale scolele poporali, pre care confessiunile le-a doritu a le sustiene si pre care le-au organizatu deja inse in sensulu legi pentru instructiunea poporului, sen care se voru desvolta in viitorulu mai de aproape.

Pentru scolele poporale si pentru instructiune eu voiu afla o liniscire deplina, deca scolele confessionali poporali se voru regula si desvolta din medilocele parochieloru si sub conducerea autoritatiloru bisericesci in sensulu legi.

Asiguranduse pre . . . vōstre despre sinceritatea acestei procederi din parte-mi, a-si dori totu odata se convingu pre toti membrii singulari ai confessiunei, cari stau sub activitatea autoritatiloru . . . vōstre despre aceea, ca faim'a latita, ca scolele confessionali trebuie sa se preface cu ori ce pretiu in scole comunale, precum si, ca gelosia confessionala escata din acesta cauza nu are nice unu temei eu asi dori mai departe ca sa se delatoreze de totu acesta pedeca a dezvoltarei instructiunei poporului si ca prin delaturarea ei afacerea sa se desvolte pacinica si rapede. Eu din parte-mi supraveghiandu scolele poporali nici odata nu voiu lua in considerare ca suntu scolele confessionali seu de alta natura, ci voiu intrebă totu-deun'a numai ca suntu scolele bune.

Din parte-mi pretiuescu multu zelulu, manifestatu de confessiunile locutiorie in patria pana acum pentru caus'a instructiunei poporului si care au de scopu a-lu manifesta si in venitoriu, si le esprimu pentru nesuintiele lor cele sublime in numele patriei o recunoscintia demna si o multamita ferbinte; dopa ce inse eu vedu, ca biseric'a doresce si voiesce a-si sustiene spre indeplinirea acestui opu maretu dreptulu ei sublimu concesu prin lege, nu potu intrelassa, a enumera si acele detorintie, spre a caroru indeplinire indetoreza legea pre biseric'i neconditionatu.

Fiesce-care comuna confessionala, carea voiesce o sustiene o scola confessionala, e deobligata a cladi unu edificiu care sa corespunda recerintieloru copiiloru obligati a cerceta scola tienatori de cet'a ei biseric'esca. In fia-care sala a edificiiu sa se instrueze celu multu 80 copii Salele aceste tre-

buie sa fia sanatoase, luminoase, mobilate conformu scopului si providute cu medilocele de invetiamentu.

Comun'a e deobligata a dispune, ca pruncii in etate 6—12 ani de ambe secsele, dopa confessiunea parintiloru sa cerceteze scola continuu in unu cursu de 6 ani, in provincia 8 si in cetati 9 luni pre anu. Pentru aceia, carii se afla in etate 13—14 ani, e deobligatu a introduce unu cursu de repetire si a pedepsi dopa § 4 alu legi pre parintii prunciloru ce negliga scola.

E deobligata mai incolo, a denumi unu invetitoriu calificatu pentru cate 80 prunci si a porta grigia pentru calificatiunea suplinitore de invetitori, carii in tempulu premersu acestei legi pote au remasu necualificati, la ce statulu ca si pana acum si de aci inainte va da ajutoriu; e deobligata moralmente a se ingrigi pentru unu salariu corespondatoriu invetitoriului si in casu candu acest'a aru deveni neaptu pentru servitiu, pentru pensiune.

Biseric'a trebuie ca pre langa o voia firma si o constantia duravera prin influinta sea morale si puterea spirituale, se fia in stare a presta tote aceste; deca inse ea pre langa tota puterea ei morala se vede necesitata a-si lua refugiulu la forti'a esterna, atunci va afla la jurisdictiuni ajutoriulu racerutu, despre care amu avisatu jurisdictiunile in ordinatiunea din anulu trecutulu Nr. 32488.

Dopa acesta ve rogu si ceru dela . . . v., a face cunoscutu antistieloru, caror'a s'au concreditu biseric'a spre conducere, si prin acestea parintiloru de confessiunea din comunitatea (cet'a) respectiva intentiunea legi catu si a regimului in sensulu ci-tatu mai susu.

Lucrati mai cu sema intr'acolo, ca credinciosii pre langa o propunere firma sa pota aduce sacrificiele necesarie spre implinirea acestoru deobligamente, deca recunoscun educarea fratiloru lor de cea dintai si suprema detorintia a lor.

In fine ve rogu si ve provocu pre . . . v., a visita cu ajutorarea organeloru, care ve suntu sub si coordinate pentru guvernarea bisericiei si scolei poporali, fiesce-care comuna biseric'esca seu a ordinu ca sa se viziteze si unde inca nu s'au facutu destulu postulateloru art. de lege 38 din 1868, a lucra intr'acolo, ca organizarea ataroru scole catu mai ingraba sa se efectuesca in sensulu legi.

Deca . . . v., dopa visitare ve ve-ti convinge cum-va, ca intre scolele considerate pana acum ca confessionali se mai afla inca si atari, pre care confessiunea din propri'a sea putere nu e in stare a le sustiene si organiza dopa lege, atunci aflati mediloce si cali, ca astu-feliu de comune bisericesci sa-si organizeze scolele lor conformu legi si sa le promoveze amesuratu scopului educatiunei poporului seu din averea intriga a confessiunei seu prin o ajutorare dopa modulu prescisu de lege pentru acestu scopu.

La o atare conlucrare impromutata (reciproca) din partea bisericiei si a statului vomu pote ajunge in celu mai scurtu tempu acolo, ca nu va cresce nici unu oive alu statului, nici unu membru alu bisericiei fara educatiune.

Candu ve provocu pre . . . v., in interesulu culturai generalu a statului si a natiunei, ve rogu totu-odata a-mi face cunoscutu dopa decurgerea anului inceputu tote comunele confessionali, in care scola confessionala organizata in sensulu legi se va sustiene din medilocele comunei confessionali seu a bisericiei intregi si care suntu acele comune confessionali, a caroru scoli nu se pota sustienea nici din medilocele comunei confessionali nici din medilocele bisericiei intregi.

Eu sum convinsu, ca in acesta afacere atatu . . . v. catu si organele de sub conducerea . . . v. ve-ti procede cu conscientiositate crestinesca si ca ve-ti departa sarcina responsabilitatei carea aru

poté preveni din neglegarea detorintelor supra-mentionate de visitatiune si de raportarea rezultatelor acelor'a, atât de la . . . v. cât si de la biserică ce sta sub conducerea . . . v. voătre.

Asceptu responsurile cinst. v. voătre din timp în timp.

Sgomotulu celu mai mare în a produsu în zilele din urma afacerea bancei de escomptu, carea are sa se înființeze în Ungari'a. Ministrulu de financia din Ungari'a au fostu facutu pasii necesari la unele autorități finantiale în Vien'a si între altele s'au fostu asigurate pentru banc'a ce are se înființeze, si emiterea unor asigurate, neschimbătorie a a v i s t a , că sa se pōta primi în locu de plata la tōte casele statului. În Vien'a se vede ca întreprinderea acest'a a sulevatu temeri de o totale despărțire financia la Ungariei de Austri'a, deci toc'm'a în momentul cându eră, că ministrulu ung. de financia Kerkapoly sa vina cu unu proiectu de lege înainte dietei în privint'a acest'a, sosira la Pest'a sciri, ca în Vien'a se va face presiune asupra bancarilor, că se nu dee concursulu lor bancei, la care s'au îngagiatu prin contractu.

„Pesti Napló“ indignatu de portarea banche-rilor, dara mai cu sēma a ministrului de financia din Vien'a, dice, ca are firma sperantia, ca nu va trece multa timp si cei din Vien'a voru face esperint'a, ca nici Windischgrätzii finantiali nu voru avea o sōrte mai buna decâtu Windischgrätzii militari.

„Hon“ stăruiesce, că la tōta întemplantă sa se înființeze banc'a, coste ce va costă. Diurnalele din Vien'a, dupa ce au aruncatu mai multi articli plini de despretiu asupra Ungariei, arătându-o pre acest'a impotentă în afaceri finantiale, se pare ca acum batu de retragere si vorbescu mai domolu despre înființarea bancei.

Unu telegramu, aducendu o scire dela 22 l. c. ne si impartasiesce că unulu dintre directorii reuniunei de banca din Vien'a a venit la Pest'a spre a conferi de nou cu ministrulu Kerkapoly. Acelu directoru a recercatu pre ministrulu, în 48 ore inca a nu privi repasirea dela contractu, data de reuniune, că faptu implinitu; din care cauza „Pester Lloyd“ presupone, ca ministrulu Kerkapoly câtu de curendu se va prezenta înainte dietei cu unu proiectu de lege privitoriu la crearea bancei.

Despre afacerea bancei ung. de escomptu mai sosesce scirea ca ministrii Slavy si Kerkapoly s'au dusu la Vien'a. De alta parte Col. Tisza a interpelatu pre ministrulu de financia toc'm'a cu privint'a la afacerea acest'a. Interpelantele pretinde că regimulu si parlamentulu sa pasiēsa cu tōta energi'a contra ministrului de financia din Austri'a, carele a vatematu drepturile si demnitatea Ungariei. Dēca nu va urmā numai decâtu o satisfactiune nedubitata, voru ajunge lucrurile acolo, încātu tratatele de comēciu si vama, stipulate între Ungari'a si Austri'a, ha chiaru si cnotele si contribuirea la detori'a statului sa se considere că incetate din viētia. Dela 1867 acest'a este primul pasu pre fatia contra intereselor unguresci; cei din Vien'a voiescu sa faca din Ungari'a o colonia austriaca. — Interpelatiunea a fostu primita cu aclamatiuni vii.

Deak reflectēdia, ca diet'a sa ascepte până se va reintorče ministrulu; până atunci inse sa se abtiena de ori-ce amenințări.

„Frblt“ din Vien'a scrie ca în castrele feudale-federalistice dominēza o activitate vii. Conferintiele cele dese, i se pare foiei numite, se tienu pentru reform'a legi electorali. De gasimu noi mai însemnatu în tōta afacerea este năsiut'a de a împreună pre poloni cu cēchii declaranti.

Dupa telegrame din Carlovit'u spune „P. N.“ ca congresulu serbescu se va conchiama pre lun'a lui Augustu a. c. Cīn aceea-si scire se vede ca comissariulu regescu a disolvitu reprezentant'a bisericēsa din Versietiu.

Nu este de multu de cându dela Belgradu s'a răspanditu scirea, ca Belgradulu va fi declaratu de portu liberu si resiedint'a princiară se va stramutā de aci la Craguevacz. „Bacskær-Bote“ vede în mesur'a acest'a a guvernului serbescu unu pericolu pentru comēciulu întregu din Ungari'a de mēdia-di. Fōi'a acest'a crede ca numai asi'a s'aru poté impedecā desvoltarea Belgradului la unu punctu focalu alu comēciului, dēca pre partea Ungariei s'aru de-

chiară si orasiulu Zimonyi de unu orasiu cu comēciu liberu (fāra vama).

Mai multe dinare din Franci'a comunica, că presiedintele Thiers primī de la tōte poterile, mai cu sēma inse de la Angli'a si Russi'a cele mai viue fēfericitări la inchiaierea conventiunii despre evacuarea teritoriului francez. Principele Orlof, consululu Rusiei, dise ca succesulu lui Thiers este asemenea unei victorie ce Russi'a aru fi reportatu. Relatiunile între Russi'a si Franci'a, preste totu, suntu fōrte amicale. În siediint'a adunarii nat. de la 19 Martē Victoru Lefranc, reportorulu comissiei esmise pentru esamenarea conventiunii de evacuare, cetesce reportulu, în care amintesce de omagie, ce tiēr'a le-a adusu presiedintului Thiers si guvernului, constatā bun'a tactica observata în administratiunea financia-ri'a si esprime simpatie, ce Franci'a le simte pentru eroic'a tēnuta a cetătiei Verdun. Dupa aceea, camer'a acceptā conventiunea încheiata.

Se asecura ca la reclamarea Spaniei guvernulu francez va ordonā esecutarea edictului dela 1872, care dispone scōtērea lui Don Carlos de pre teritoriulu francez; inse guvernulu francez inca va reclamā la guvernulu spaniolu pentru esces-le si maltratările com-se de insurgenti spanioli asupra unor cetatieni francesi.

„Invalidulu rusescu“ spune ca e s p e d i t i u n e a contra Khivei din Assi'a centrale este p r o v e d i a t a cu tōte cele de lipsa si e g a t ' a de plecatu. Espeditiunea se compune din cercurile militare C a u c a s u , O r e n b u r g si T u r k e s t a n . Plecare colōneloru e concentrata dela tiermurii mării caspice, dela fortulu Emba si dela gur'a Sir-Darja. Desparțimentulu Orenburgu a plecatu în mijloculu lunei presente si se concentrēza la fortulu Emb'a. Tōte trei colōnele voru fi pre la inceputulu lui Mai la marginea Khivei.

Dupa alta scire din Petersburg, khivanii s'au încercatu sa revōlte contra Russiei pre Kirgisii din peninsula Busaci. Cei mai multi dintre Kirgisi inse remasera credinciosi russiloru.

Cabinetulu englesu a încercatu unu esiecu, care, celu putienu eră consideratu de cāte-va dile că probabile. Camer'a comuneloru a refusat prin 287 vot'a 284 de a trece la a dōn'a lectura a bilului asupra Universității Irlandese. Acestu bilu, care dă catoliciloru o preponderantia incontestabila în directiunea institutiunilor micste, adeca neconfessionale, a radicațu inca dela inceputu vii protestări din partea liberariloru. D. Gladstone, în necesulu obiectiuniloru pressei liberele, a atacuriloru liberaliloru avansati, a posomorirei liberaliloru ministeriali, si chiaru aro fi loculu de a crede, cu tōta representatiunea unor membrii din cabinetu, s'a obstinat în esperient'a sea până a pune în privint'a acest'a cestiunea de incredere. Se credea mai întâiu ca reprezentantii ultramontani ai Irlandei aru fi fostu dobanditi, dara a fostu lesne de a vedea în urma ca eră calculu falsu. Clerulu catolicu din Irland'a a facutu o campanie crāncena contra Bilului. Cutediatriculu cardinalu Cullen, a aruncatu unu felu de escomunicatiune în contra acestui „vilu sistem“ care nu sustiene cu cheltuiēl'a statului institutiunile esclusivamente catolice, si cari reserva subventiunile colegiloru pre care cardinalele le numesce athee, adeca colegiiloru cari nu suntu infeudate specialmente la nici o secta (unsectarian).

Parti'a bilului, care a derangiatu mai multu partitulu liberalu este aceea care a lucratu la organizatiunea consiliulu universității. În cursu discusiunei, d. Gardwel, în numele guvernului, a declarat, ca acest'a partia nu eră considerata că esentiala, si acest'a declaratiune a fostu confirmata de d. Gladstone. Acest'a concessiune, care, eră destinata a preveni defectiunea unui numeru ore-care de ministeriali, n'a facutu decâtu a decide mai multu miscarea opusitiunei ultramontaniloru, si n'a reusitu a atrage cu sine pre liberalii inaintati. În acest'a situatiune, leaderu alu partiului tory, d. Disraeli, n'a avutu decâtu o putiuna silintia de facutu în contra bilului, si pare ca n'a intervenitu în celu din urma momentu, decâtu spre a atrage asupra partiului seu beneficiile victoriei.

E difiicul de a spune cārui sentimentu s'a sūpusu d. Gladstone, mergendu înainte acestui esecutu care pare ca si l'aru fi atrasu cu placere. Bilulu seu eră o transactiune reu calculata, o solutiune curatu empirica a unei cestiuni de alu doilea ordinu: acest'a nu eră un'a din acele mesuri produse de o teoria cōpta mai de multu, pentru cari

mesuri unu omu politicu pōte voi a luptā cu risicul unei distrugeri gloriōse si pentru cari obstinatiunea se eslica prin entusiasmu.

Pe de alta parte inse, D. Gladstone s'a grabitu dē indeplini reconcilierea insulei surori, si a resoluva în tōte detaliurile dificultătile irlandese, asupra carora s'au precipitatu succesiv toti Ministrii. Se vede aci o parte de amoru propriu, si pōte că si o parte de lasitudine. Administratiunea D. Gladstone a avutu o durata relativu lunga; popularitatea sa se usase; pōte ca aspira în secretu la repaosu si doresce a întinde pentru unu tempu mână toriloru, alu caroru triumfu, de multu inca, n'a fostu nici odata durabilu. Esie o stare de spiritu, cu atâtu mai favorabile falsieloru manopere parlamentare, de câtu aru fi de temutu efectulu.

Este greu de a ghici acea ce va produce presint'a crisa. Celu dintāiu sentimentu alu lui „Times“ a fostu ca ministrulu nu trebuia sa-si dea demisiunea, si ca trebuie se faca apelu la tiēra prin nōue alegeri; depesiele inse de sēr'a dīcu, în termenii cari facu ore-si cum perumptorii, ca demisiunea este data, si ca d. Disraeli a fostu chiamatu la regin'a. Nu prea se vede sa pōta face unu cabinetu Tory cu o majoritate de trei voturi, majoritate de întemplantă care se va disolvā la cea dintāiu miscare, fiindu ca coprinde neapertu partidulu liberalu inaintatu. Unu liberalu repasādu pre o dislocare a presentului ministeriu, nu pare a avea sianse mai favorabile; disentiamentele, dēca au mai fostu, n'au fostu destulu de poble spre a servi dē regula unui triagiu, si partitulu liberalu nu presinta de locu o personalitate care sa pōta primi într'unu modu convenibilu postululu de primu-ministru din mânăle dlui Gladstone. Va ajunge dara la o perspectivă a unei disolutiuni care permite de a formā o majoritate cu totulu nōua. Dara cestiunea asupra cārei'a s'a produsu crisa, este fōrte complicata; ea a miscatu tiēr'a prea putienu spre a slugi de punctu de placere la alegeri generale. Acest'a este finea finelui parlamentarismului; gresiēl'a dlui Gladstone, a încurcatu cu deseversire precios'a isbānd'a si pōte va trebui multa timp si rabeare spre a primi pre fii sei.

„Telegrafulu“.

Dela sinōdele protopresbiterale gr. res. din protopresbiteratulu Cohalmului.

În 11 si 12 Februaru si în 2 Martiu a. c. tiēndu-se sinodulu ppesu în Cohalmu, că în loculu resiedintiei ppesi, între alte obiecte desbatute în aceste siediint'e, — cu bucuria mare vinu a face publiculu cetitoriu cunoscutu uramțorele:

„Este adevēratu, si nu se pōte trage la nici o indoiēla, ca unu poporu ori o natiune, numai prin aceea au potutu si pōte inaintā, dēca mai întâiu de tōte au avutu si are în sinulu seu scōle bune. —

„De vre-o cāti-va ani încōce despre interesarea de scōle prea putienu amu potutu ceti prin foi; cu deosebire inse prin foile nōstre amu vediatu totu cam certe confessionale, prin urmare interesulu celu mare despre scoli, formarea despre atari fonduri de a se redicā scoli etc., cari lipsescu în mare parte poporulu nostru, despre acest'a prea putienu s'a potutu ceti prin foile nōstre romanesci.

Sa-mi fia deci iertatu în ceea ce privesce scōl'a a reportā din protopopiatulu Cohalmului uramțorele:

Parintele adm. prot. N. D. Mircea inca la an. 1870, a fostu facutu o propunere în sinodulu protopopesu, spre a se înființā unu fondu asiā numitu: „fondulu tractualu scolasticu“, din carele cu tempu sa se pōta redicā o „scōla normala“ în protopopiatulu Cohalmului. —

Asupra modalității intru ajongerea acestui scopu de comunu salutaru, s'au fostu facutu inca la acelu anu nisce „Statute“, care s'au fostu inaintatu prea ven. Consistoriu spre revisiune si aprobare.

Modulu prin carele a fostu sa se formeze acelu fondu este: Că fia-care individuu din protopresbiteratulu Cohalmului, carele pōrta poverile comunali si ale statului si e de sine statatoriu, sa platēsa în anul dintāiu 1 fl. v. a. în 4 rate, iēra cei cari pōrta numai pre jumetate aceste poveri sa platēsa 50 xr. v. iērasi în 4 rate într'unu anu; preotii sa platēsa 5 fl. v. a.; capelanii 2 fl. 50 xr.; invetiatorii 1 fl. 50 xr. totu în primul anu, iēra dupa solvirea acestoru rate, si dupa încheierea anului acestui'a dntiu, în urm'a acest'a sa platēsa fia-care individuu din protopopiatulu Cohalmului purtatoriu de poverile comunali si ale statului, numai cāte 10 xr. v. a. în fia-care anu, dupa inviatiunile prea ven. Consistoriu.

De membru fundatoriu alu acestui „fondu trac-

tuale scolastic" din protopresbiteratul Cohalmului, conformu §§, 3 și 4, din statute, s'a otaritu a fi acel'a carele va contribui indata la inscrierea sea, si anume indata pentru totu-deun'a seu sum'a de 10 fl. v. a. seu obiecte seu realități de unu pretiu de 20 fl. v. a. —

Si sa vedem in privinti'a acést'a ce s'a lucrato ?

Inainte de tôte nu va trage nimenea la indoiea, ca anii acesti'a din urma au fostu foarte neroditori pentru munc'a plugariului, încatu potemu dice, ca mare parte din poporul nostru plugariu, in acesti ani neroditori, esundându afara de aceea si apele din multele ploii si asiâ inecându si ce a fostu, a avutu norocu numai cu lucrarea la drumulu de feru. Pre lângă tôte aceste inse lucrulu celu de comunu folositoriu nu s'a pus la o parte si asiâ dicendu nu s'a datu uitărei. —

Domnulu adm. prot. N. D. Mircea inca in anulu 1870 prin postulu Pastiloru — mi aducu aminte — a amblato prin intregu protopopiatulu Cohalmului, între cele mai mari greutăți, potendu umblă dintr'unu locu intr'altulu, din causa tinei si a glodului celui mare numai calaresce, si intru ajungerea acestui scopu maretu, amintitulu p. administratoru a tîenutu in tôte comunele tîenătoare de acestu protopopiatu sinode singuratece parochiali — in intielesulu inaltelor ordinationi consistoriali, — că asiâ o cestiune atātu de insemnata sa se lucre cu scirea si invoirea tuturor cresinilor nostri tractuali.

In tôte comunele bisericesci din protopopiatulu Cohalmului s'au tîenutu sinode senguratece parochiali sub presidiulu p. administratoru, la cari au lbatu parte toti membri sinod-loru respective, — unde amintitulu parinte adm. desvalindu poporului interesulu celu mare, ce-lu voru avé de a acceptă urmatorii nostrii seu mai bine disu fii nostrii din formarea acestui fondu etc. etc. tôte comunele se invoira spre formarea unui atare fondu, subscriendu-se fiesce-care individuu in protocolu ca s'a invoitu spre formarea numitului fondu.

La anulu 1871 desu numitulu p. adm. ppsescu iera-si a esitu acum in protopopiatu spre a cercă acum cu comunele respective, punerea in lucrare a fondului, — poporul inse a inceputu a se vaiera din tôte părțile că sa se mai ingadnie lucrulu, căci ômenii n'au ce mănca si pre banii cari i capeta dela lucrulu drumului de feru trebuie sa-si cumpere pita si mamaliga, si asiâ in anulu acést'a nu s'a potutu incepe formarea „fondului tractualu scolastic“.

In anulu trecutulu 1872 esindu par. adm. iera-si in protopopiatu prin lun'a lui Novembre, unde dupa impregurări zabovindu in fia-care comuna câte 2—3 zile, capacitându pre poporu, — dupa multe greutăți i-a succésu a poté formă rat'a dînăiu de 50 cr. dela cei cari pōrta tôte poverile comunali si ale statului, iera dela cei-lalti rat'a de câte 25 cr. v. a. Si asiâ de prin tôte comunele ale acestui tractu a esitu cu privilegiulu acést'a dînăiu 244 fl. 52 cr. bani gat'a, iera in obligatiuni 225 fl. 35 cr. vrea sa dica 470 fl. 87 cr., cari s'au datu cu interesu anuale.

In ceea ce privesce cea-laltă rata, — acést'a s'a otaritu a scōte in tōmn'a anului acestui'a 1873.

Inceptulu acést'a precum vedem e micu, cu tôte ca greutățile cu care a fostu impreunatu nu s'a descrisu aci căci nu e tempu si locu, — si anume greutățile ce a intempnatu dlu administratoru protopopescu N. D. Mircea prin tractu, dara credem ca pre câtu e de micu acum vrendu Dumbediu va cresce si se va mări, dara numai asiâ va voi si Ddiu, deca mass'a poporului neculta se va lumina si se va pregati mai intăiu prin cuventulu invetiatoriloru si preotiloru si a altoru români inteligenti, — spre scopuri comune salutare, si deca atari întreprinderi voru fi spriginite si de alti români inteligenti bine-semtitori cătra progresulu poporului român.

Nu voia trece inse cu vederea ca acestu inceptu nu e mare si din aceea cauza, ca protopopiatulu Cohalmului e micu, abia numera preste vre-o 9000 de suflete, de-si pusetiunea opidului Cohalmu cu privire la comunele grupate in giurulu acestui opidu in distantia numai de câte o ôra aru cere cu totu dreptulu, ca precum cerculu politicu ala Cohalmului in acesti 2 ani din urma s'au maritu prin comunele acele grupate si care pana acum n'au apartienutu de Cohalmu ci de comitatu, — tocmai asiâ bā mai multu inca, aru cere interesulu comunu, că acele comune sa se organisadie si in privinti'a bisericésca si scolara, căci acést'a jace chiaru in interesulu celu mare ala acestoru români.

Si apoi avendu si români din protopopiatulu

Cohalmului o scōla normala, — precum invetiatorii sasi dela scōla normala din Cohalmu se platescu nu sciu cu câti bani din cass'a scaunale seu comunale, credu ca dupa dreptu pretensiunea acést'a drēpta o aru poté face si români din tîenutulu Cohalmului la tempulu seu. —

Unu invetiatoriu din protopresbiteratul Cohalmului.

Discursulu

deputatului nat. Parteniu Cosm'a tîenutu in camera Ungariei la bugetulu ministrului de justitia, titulu „Tabl'a regésca de Tergulu-Muresiulu.“

On. camera! Se va paré curiosu, cum de chiaru eu, care nu sum ardelénu, mi radicu graiulu la titulu „Tabl'a reg. de M. Osiorheiu?“ inse n'amu ce face, de cum-va acolo, unde fia-care se poté informă despre cursulu justitiei — in tempulu deschisu alu justitiei — amu descoperitu astu-feliu de abusuri comise din partea tablei reg. de M. Osiorheiu, pre cari ale descoperi in faci'a onor. camere, mi tîena de neincogiurata detorintia morala.

Anume art. XVI. din 1870 modificându unii §§ din procedur'a civile la § 1 alinea a dōu'a dispune următoarele: „Asupr'a decisiuniloru judecatorieloru singulare tabl'a regésca judeca in senatu de doi, iera forulu supremu de patru membri afara de presiedinte.“

In intielesulu acestei legi deci, tabl'a reg. este detōria că tôte acele cause, cari suntu apelate dela judecatoriele singulare, sa le judece in senatu de 3 membri; inse tabl'a reg. de M. Osiorheiu de doi ani de dile ignorēdia acēsta dispusetiune a legiei, si prin acést'a a causatu daune imense precum erariului asiâ si părtiloru litigante, căci pâna la inceputulu anului curinte tôte cauzele apelate dela judecatoriele singulare le-au superatu in senatu de 5 membri, si asiâ întrebuintându de dōne ori atāti'a judi, căti prelinde legea, au lucratu numai pre jumetate câtu potea sa lucre de cum-va respectă legea.

Părțile litigante firesce nimicu n'au sciutu de acést'a, inse mai multe cause apelându-se la forulu supremu, acesti'a a observatu casu de nulitate intr'ensele si conformu procedurii civile din oficiu le-a transpusu la forulu de casatiune.

Presiedintele tablei reg. de M.-Osiorheiu intielegându de acēsta dispusetiune a forului supremu, numai decātu a rogatu pre cale telegrafica pre presiedintele forului de casatiune, că sa nu decida asupr'a aceloru cause pâna cându va sosi relatiunea sea.

Elu a si relationatu, inse in acea relatiune se escusa in unu modu asiâ de simplu si de naivu, — dicendu: cumca elu mai cu sēma pentru aceea a întrebuintiatu mai multi judi prin senate, pentru ca judii lui suntu inca teneri facia cu procedur'a nouă si a voitu sa li se dee ocaziune a se perfectonă — încatu in forulu de casatiune a produsu numai risu si compatimire, iera cauzele de acēsta natura tôte le-a nimicitu retramitiendu-le tablei reg. pentru nouă superare in senate de trei.

Acum'a inca, nu este septamân'a in care se nu apara la forulu de casatiune cause reu judecate dela tabl'a reg. de M. Osiorheiu, si inca nu li se poté vedé capetulu, pentru ca inca si in 22 Decembre a. tr. a lucratu totu astu-feliu; deci doi ani de dile dela intrarea in viētia a legiei totu in contr'a legiei a procedatu.

Acést'a este o astfeliu de gresiēla, care nu poté remanē neinfruntata, pentru ca statulu prin aceea, ca tabl'a reg. de M. Osiorheiu in 2 ani de dile a lucratu numai pre jumetate din câtu aru fi potutu lucră, pentru ca lucrulu de atunci nu ajunge nimic'a, ci ierasi trebuie facutu de nou, si pentru ca forulu de casatiune este silitu a se ocupă si de aceste cause — cându numerulu agendeloru lui este enormu — suferé mari daune; dara — apoi la câtu se potu urcă daunele causate părtiloru interesate! cari afara de aceea ca cauzele, fără vin'a lor, li se întârdia cu doi ani de dile, negresitu voru avé si mari daune materiali; pentru ca astu-feliu de judecāti in contr'a l-gei aduse se nimicescu cu tôte consecintiile si chiaru in stadiulu ultimulu alu esecutionei, de cum-va intra recursu de nulitate in contr'a lor. (Negresitu părțile daunate voru avé atāti'a minte, că sa intendentie procesu de desdau-nare in contr'a presiedintelui renumitu — de Tofaleu — pentru ca elu este respundietoriu. Red. „Gaz. Tr.“)

Eu deci nu tîenn ast'a de unu astfeliu de lucru,

la care domnulu ministru pâna acum totu cu aceea se escusă ca: „Eu nu me potu radică preste independenti'a judecatoriloru, suntu preste densii judecatorie disciplinare, poftimu acolo, cine are vre-o plansōre in contr'a lor, si negresitu voru capetă satisfactiune;“ ci din contra lu consideru de unu atare lucru, care e destula de ponderosu că sa se investe din oficiu.

Credu cumca impregiurarea, ca tabl'a reg. de Tergulu-Muresiulu in decursu de doi ani a lucratu totu in contr'a legiei, precum si daun'a casionata erariului si părtiloru litigante, merita atāti'a considerare din partea ministeriului, ca pentru densele prea meritatulu presiedinte decoratu alu desu numitei table reg. sa se puna la odihna pre lauri de multu meritati.

Lu recomandu atentiunei on. ministru de justitia!

Varietăți.

*** Inaltimea Sea imp. Comandatele generalu alu honvediloru, vice-maresialulu Archiduce Iosifu vā sosi joi in 22 Martiu aici si in dia'a următoare va inspectiună despartimentulu de instructiune alu honvediloru, ce se afla in Cismadia. — Dupa cum se spune festivități de primire nu se facu, la espres'a dorintia a I. S. imperiali.

*** In afacerea junctiuniloru cu Romania. „N. Fr. Pr.“ a primitu din Pest'a in 21 Martiu n. urmatoriulu telegramu: clădirea liniei române a dromului de feru Pitesti-Rimnicu-Turnu-rosiu si junctiunea acestei'a aci cu Săbiulu se poté consideră că ascurata. Consiliulu administrativu, comitetulu de actiuni si comisiunea revediatōria a liniei orientale avū ieri sēra o siediintia comuna, a cărei rezultatu in orm'a conclusului ei a fostu că raportulu revisoriloru sa nu se publice inainte de tîenerea unei adunări generali.

*** (Inventiune.) Se vorbesce multu de o inventiune nouă a inginerelui Ant. Cappelotto, prin carea fără a se modifică substantialmente aparatulu telegraficu dupa sistem'a Morse, de presentu in usu, va tramite de odata dōne telegrame pre unulu si acel'a-si firu in directiune opusa. Fia-cine vede importanti'a acestei inventiuni mai cu sēma pentru telegrafulu submarinu. Institutulu de sciintie, litere si arte din Veneti'a, a cărei membru ordinaru este ingeneurulu Cappelotto, s'au ocupatu si se va ocupă de nou de acēsta sistema si, „L'Universo Illustrato“, din care imprumutāmu acēsta notiția promite a face cunoscutu cetitoriloru sei judecat'a ce si o va dă institutulu Venetianu asupr'a acestei inventiuni.

*** In 25 Februaru mori la Parisu unulu din cei mai vechi istorici francesi, generalulu conte F. P. Ségur in etate de 92 ani. Elu a asistatu la tôte revolutiunile francesiloru. Intră că soldatu simplu, in gard'a consulara. Fu apoi adjutante de câmpu lângă Maodonald, intră in statulu majoru a lui Bonaparte, trech in servitiulu lui Iosifu Bonaparte, rege de Neapole. Mai târziu deveni adjutante de câmpu lângă Napoleonu I; fece campania din Poloni'a si din Spani'a. La anulu 1812 deveni generalu de brigada. Dupa aceea a lbatu parte la tôte bataliele Napoleonice pâna ce acestea se terminara, apoi se puse in activitate, pentru că mai târziu sa iee o comanda carea a duratu 100 zile. La anulu 1818 iera se pune in activitate; la 1831, dupa dilele din Iuliu deveni generalu locoteninte. Numai la an. 1848 s'a retrasu pentru totu-deun'a din viētia publica. — Opulu seu, istori'a lui Napoleonu si a armatei celei mari dela 1812 au avutu succésu in tōta lumea. Si fu tradusa in tôte limbele. Academia francesă l'a pusu între cei 40 nemuritori ai sei.

*** Din Bucuresci se spune ca „Monitoriulu oficialu aduce unu decretu domnescu, prin carele se sistēza pretulu moneteloru straine, ce circuleza in tiēra.

1. Icosariu (Iirmilicu)	face	4 lei 30 bani.
1/2	„	2 „ 15 „
1/4	„	1 „ 05 „
1 Rubla rusésca	„	3 „ 84 „
1 bucata de 30 copetie	„	1 „ 15 „
1 „ „ 20	„	— „ 54 „
1 „ „ 15	„	— „ 40 „
1 „ „ 10	„	— „ 25 „
Unu doi-dieceriu (sfantio)	—	— 80 „

*** Date statistice industriale din Britani'a-Mare. Dupa cartea de „adrese“ intocmite pre an. acést'a, coprindiatōria de numele si firmele comerciantiloru de hărthii, ale

tipografilor, editorilor, fabricantilor de hârtii, în marea Britania sunt: 350 fabrici de hârtie mari și mici, în care aia ocupatiune vre-o 30 de mii de persoane, și se produc la trei mil. cantare (măi) de hârtie. În aceiași statu esu în dilele noastre la 1500 foi periodice de specialități și colori diverse. Este de însemnat, ca înainte cu vre-o 30 de ani esia numai vre-o 514 de foi periodice. În tipografiile Britaniei lucrau preste 35 mii de persoane, din cari jumetate în capitala Londonu. Sunt și 15 mii compactori sau legatori de cărți. Numai la cetatea Birmingham se facu pre fia-care septamăna câte 100 de mii pene de otel, — În Londonu și în suburbiile se esu 282 diuare politice și 853 foi nepolitice, adica mai multe de cât în totu imperiul austriac. Se mai numera în aceeași capitala 630 librari, 377 editori, 66 biblioteci, 381 compactori, 1030 tipografii, 27 fundarii sau tornatori de litere, 26 firme care prepara stereotipe, 332 tipografi, 81 sculptori, 938 venditori de diuare, 124 cancelarii sau birouri de anuntiuri sau publicatiuni etc. Acestea toate pentru cele trei mil. de locuitori și pentru comertiu în afara. Totu atâtea criterii ale culturai, luminei, sciintielor.

„Transilvani'a.”

*** Proportionile creșterii la poporele imperiului austriac. S'au lauat 234 de capete barbatesci și femeiesci de diverse nationalități, mai alesu de cadavrele persoanelor morțe pre la spitale; s'au scos creșterii din fia-care separat, și cu cea mai mare grigie, apoi s'au pus în cumpena și s'a însemnat greutatea dela fia-care cantitate de creșterii în grame. Termenul medilocu care a rezultat pentru creșterii barbatesci a fostu: La boemi 1368³, la români 1326⁵, magiari 1322³, poloni 1320⁶, ruteni 1320⁵, germani 1314⁵, sloveni 1305⁷, croati 1305⁴, italieni 1301³.

La femei s'au aflatu cu terminu de medilocu 1180¹. (Dr. A. Weisbach, Archiv für Anthropologie 1866 Jahrgang 67).

*** Unu preotu glumeti. O fôia engleza narădia următoarea istoria:

Unu gentiluim betranu de 84 ani conduse acum de curendu într'unu orasiu englezescu de provincie o juna dama de 16 ani înaintea altariului. Preotulu i dise atunci: „Ve-ti gasi putiulu, unde se efectue boteziulu în curtea biserice, pre partea opusa a celei, pre unde a-ti intratu.” „Ce nevoie amu de putiu?” „Întreba betranulu domnu.” „Scuzati,” intempina preotulu glumeti; „amu gânditu, ca a-ti adusu acăsta copila pentru a o botezia!”

*** O gravura în jurnalulu „Fun”, o fôia satirica ce se bucura de celu mai mare succesu în Angli'a represinta asăsta septamăna pre ex-principele imperialu în uniform'a de cadetu ale școlei din Woolwich și cu insigniele legiunei de onore pre pieptu, stiedendu pre unu fotoliu. În fundu se vede bustulu lui Napoleonu III. Dinacare i dice:

„Înaintea lui se infatisea fantomulu lui Napoleonu I,

„Numerulu IV, până astadi ras'a noastră a profitat de pamentulu englesu pentru a muri, tu ai face mai bine, de a profita de elu, traindu pre densulu.”

*** O escrocherie fina. Dupa cum narăza jurnalulu de comertiu din New-York, unu june barbatu avutu locu de mai multu tempu într'unu otelu dela Vermont și se facu cunoscutu acolo cu asiă numit'a „Jeunesse dorée” alu orasiului. Într'o sêra apară în localitățile otelului o dama, avendu o infatisea prea frumoasă. Junii domni i arata cea mai mare atentiune; și din toti mai multu numitul straiu. Acum necajitu de cătra cunoscutii sei, elu se declara cu totulu încântatu de ea — și se prinse pentru suma de 500 dolari, ca va luă pre acestu angaru imediatu de femeia. În fine prinsorea se efectuesce; straiulu și face cu indrasnela propunerea, care e primitu cu tota placerea. Într'o ôra și preotulu și dascalulu terminara oficiulu lor, prinsorile se achitara și ambii juni casatoriti plecara spre a se lasa sa se cunune într'unu altu orasiu pentru alu — cinci-dieci și un'a ôra.

*** Unu statu stapanitu de femei. Între proprietățile olandese din Asi'a se gasesce unu micu statu curiosu, a căruia constituțiune și moravuri întrecu cele mai indrasnetie visuri ale tuturor anteluptatorilor pentru emanciparea femeilor. Pre insul'a Jav'a, între orasiile Batavia și Samarangu, este situatu miculu imperiu „Van-

tam”. De-si platesce tributu Holland'a, totusi este unu statu independentu, fără nici o însemnatate, politica, dara fericitu, avutu și de tempuri imemorale guvernatu și aparatu de — femei. Soveranulu în adeveru este barbatu, dara totu restulu guvernului apartiene secșului frumosu. Regele depinde cu totulu de consiliulu seu de statu, care este compus din trei femei. Cele mai mari autorități, toti functionarii statului, functionarii curției, comandantii militari, chiaru soldatii sunt, fără esceptiune, compusi din secșulu femenin. Barbatii se ocupa cu agricultur'a și comertulu. Gard'a regelui este formata din elit'a femeilor. Aceste amazone calarescu că barbatii și pörta în locu de spori verfurii ascutite de otel. Sunt armate cu sulitii ascutite, pre care le manuescu într'unu modu admirabilu, și cu carabine din care impusca, calarindu în galopulu celu mai mare. La tronu succede celu mai în versta fiu alu regelui, și deca acăsta mörre fără că sa aiba descendinti, atunci se aduna o sută amazone alese, care apoi alegu din proprii lor fii unu succesoru, și acelu alesu se proclama de relegitimu.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante Malencravu matara și fili'a Felti'a protopresbiteratulu gr. or. alu Palosului se escrie concursu până în 11 Apriliu a. c.

Emolumentele anuale sunt: casa parohiala de pētra cu două incaperi și cladirile economice necesare, cu gradina de pomi și legumi, din matara dela 75 de familie câte 1 ferdela ardelena cucuruzu sfermitu și dela 36 de familie, și câte 4 cupe ovesu.

11 Jugere 367⁰ □ porțiune canonica, aratura și fenatiu.

Stol'a obicinuita dela 375 suflete din matara și dela 167 suflete din filia.

Dela teneretu câte 1 di de lucru (olaca).

Lemne de focu trebuincioșe.

Doritorii de a ocupă acăsta parohia voru avea în întielesulu Statului Organicu sa-si asterna concursule lor la subscrisulu prevediute cu documentele de lipsa.

Palosiu 27 Februaru 1873.

În contielegere cu comitetulu parohialu

Teofilu Gheaj'a

(2—3) Adm. pp. Intr.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei gr. or. române din Harân clas'a a III protopresbiteratulu Joagului I se deschide concursu până 11 Aprile c. v.

Emolumentele sunt: cuartiru naturalu cu două gradini de legumi, 1/2 jugeru pamentu aratoriu, stol'a usuala, și dela 90 familie câte o ferdela mare de cucuruzu sfermatu, care toate computeate în bani, dau unu venitu anualu de 260 fl. v. a.

Cei ce voiescu a concurge, au se substerna subscrisului petitiunilor lor, instruite în sensulu Stat. Org. până la numitul terminu.

Hondolu 1 Martiu 1873.

În contielegere cu comitetulu parohialu

Basilu Piposiu

(2—3) Protopr.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parohiei gr. or. Miko-Uifalu și fili'a Biksád constatătoare din 242 familii, în protopresbiteratulu Heghigului — se escrie prin acăsta concursu până în 4 Apriliu a. c.

Emolumentele sunt:

1. Dela 213 familii câte o ferdela cucuruzu seu secara, și câte o ferdela ovesu.

2. Dela 21 familii câte o ferdela cucuruzu.

3. Dela 8 familii câte 20 xr.

4. Stol'a dela deosebitele funcțiuni preotiesci.

5. Casa parohiala, grajdul și siura.

6. Usufroptuarea cimiteriului și

7. Usufroptuarea unui agru în marime de siese ferdele.

Acăsta parohia s'a aflatu de comisiunea ambulantă ca are unu venitu anualu de 450 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acăsta parohia de cl. a III-a sunt invitati a-si tramite concursule instruite în întielesulu Statului Organicu până la terminulu de mai susu la subscrisulu, recerendu-li-se totu-

odată că sa cunôsca binisioru limb'a magaira și în diu'a de alegere sa se presentie poporului în biserică.

În contielegere cu comitetulu parohialu
Eldpatek în 4 Martiu 1873.

(2—3)

Ioann M o g'a
Adm. prot.

Concursu.

Pentru veduvit'a parohia Retistorfu în protopresbiteratulu gr. or. alu Palosului se escrie prin acăsta concursu până la 11 Apriliu a. c.

Parochia numita consta din 130 familie, cu 900 suflete; emolumentele anuale sunt: cas'a parohiala cu cladirile economice necesare; 7 jugere porțiune canonica aratura și fenatiu; dela fia-care familia câte o ferdela grâu; și stol'a obicinuita.

Doritorii de a ocupă acăsta parohia, au se documenteze, ca pre lănga absolvirea teologiei în institutul gr. or. au absolvatu și 4 clase gimnasiali. Concursule instruite în întielesulu statului Organicu se voru ascerne subscrisulu până la terminulu prefriptu.

Palosiu 27 Februaru 1873.

În contielegere cu comitetulu parohialu

Teofilu Gheaj'a

(2—3)

Adm. ppscu Intruc.

Edictu.

Prin care Sofi'a Tomasiu a Elenei din B. Cerbu, care de mai multu tempu cu necredintia au parasitu pre barbatulu ei Nicolau Birau din Buciesiu, fără de a se sci locul ubicatiunii ei, se provoca că în terminu de siese luni, și anumitu până la 10 Sept. a. c. sa se infatiosiedie înaintea subscrisului scaunu protopresbiteralu, cu atătu mai alesu, căci la din contra, procesulu divortialu urditu asupra-i, se va decide și în absenti'a ei, conformu prescrișelor SS. Canone ale bisericei noastre ortodoxe resarilene.

Abrudu 8 Martiu 1873.

Dela scaunulu protopresbiterale gr. or.
alu Zlatnei de josu.

I. Gallu.

(1—3)

protop.

Înscintiare despre licitatiune.

Ce se va tienea în 3-lea Aprilie a. c. 1873, la 11 ôre ante-meridiane, în Sz.-Reginu în cancelari'a domnului advocatu Balogh — unde se voru licita pasionele din muntii Toplitiei române și a Mesterharului, titore de posesoriatulu Toplitiei și si Mesterhazi — licitatiunea va fi publica, pasiunea se pôte ca se va licita pre mai multi ani.

Cătu despre condițiunile licitatiunii, acelea se potu afla ori și cându în cancelari'a memoratului advocatu.

Sz.-Reginu în 15 Martiu 1873.

Franciscu Bologh,

(2—3)

advocatu.

Anunciu.

Muntele Teritia în districtulu Fagarasiului aprôpe de Uci'a-inferiore cu pasiune destula pentru 1200 sute mandări și asemenea numero de miei cu sterpe este de subarendatu pre onulu seu pre mai multi ani pentru unu pretiu de totu neinsemnatu.

Doritorii sa se adresedie la arendatorele Ioanu Ratiu în Branu per Brasiovu.

(1—3)

Oleu de Matrice

seu în contr'a matricei (recelej).

Subscrisulu aduce la cunoscentia O. P., cumca oleulu amintitu avendu până acum'a succesulu celu mai eminentu, și ne mai auditu, fia matrici'a (raciala) cătu de învechita, efectulu e siguru; una sticla de 1 lotu din preuna cu instructiunea costa 1 fl. v. a. comandele se facu la subscrisulu în Blasiu.

4—6

B. Fulep.